

Foaia Diecezană

Organul oficial al eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

<p>Prețul abonamentului :</p> <p>Parohiile cl. I. pe un an . . . 500 Lei Parohiile cl. II. și particulari . . . 400 Lei Parohiile cl. III. și subclasă . . . 300 Lei</p>	<p>APARE DUMINECA</p> <hr/> <p>MANUSCRISELE SE VOR TRIMITE PE ADRESA CONSILIULUI EPARHIAL, SECȚIA CULTURALĂ.</p>	<p>Prețul inserțiunilor</p> <p>DUPĂ TARIFUL STABILIT DE CONSILIUL EPARHIAL.</p> <p style="text-align: center;">◀◻▶</p>
---	--	--

„Cercul Bănătenilor din București“

La 26 Aprilie 1942, într-o adunare generală, s'a pus baza faptică a unui „Cerc al Bănătenilor din București“. Scriem *faptic*, căci de drept Asociația are ființă legală din 14 Iulie 1941, când Tribunalul Ilfov, secția I-a, prin sentința Nr. 24 a acordat personalitate juridică Asociației „Cercul Bănătenilor“ din București, str. Al. Orăscu Nr. 10.

Zilele acestea, o broșură sub titlul „Rostul Bănătenilor din București, ne împărtășește amănunțit gândurile și sentimentele inimoșilor întemeietori ai Cercului Bănățean: dorința de a ține vie legătura între Bănățenii din Capitală, și mai presus de toate, de a colabora cu orice societăți similare sau instituții cari urmăresc îmbunătățirea și stimularea stării culturale, morale și materiale a țării în general și a Banatului în special.

Pe cât îmi amintesc, un singur ziar din Timișoara a scris la timpul său despre laudabila faptă a mănunchiului de Bănățeni din București, popularizându-o în proporții demne de însemnătatea ei.

Să ne mai surprindă atunci că în timp ce „mai toate provinciile, județele și chiar orașele provinciale își au locul lor de întâlnire la București, . . . numai noi nu aveam casa noastră care să ne amintească de Banat“, cum mărturisea vrednicul președinte al Cercului, d. avocat Dr. Petru Nemoianu în Adunarea generală de constituire, dela 26 Aprilie 1942.

Totdeauna Banatul a fost recunoscut ca o perlă aleasă în cununa Țării, totdeauna s'au ivit pe orizonturile lui lumini sclipitoare, dar mai totdeauna provincia noastră binecuvântată a avut de suferit de pe urma lipsei de înțelegere, de unire și de organizare a elitelor sale. Această pacoste a fost cauza capitalei ciuntiri

de acum 24 de ani, și tot ea le-a produs și pe celelalte. . . Așa se explică în fine și întârzierea înființării Cercului Bănățean.

Deci, cu atât mai curajoasă, mai frumoasă și mai de laudă apare fapta dlui Dr. Petru Nemoianu și a celorlalți bravi colaboratori ai DSale, toți bărbați cari fac deosebită cinste Banatului nostru. Advocați, medici, profesori, ingineri, funcționari, fiii buni ai patriei noastre mai restrânse și-au întins nostalgic și protector mâna asupra fraților lor mai mici, să-i ajute, să-i îndrumeze, să-i încurajeze. Căci scopul Asociației nu este numai evocarea în comun a duiioasei Patrii a cântecului, nici numai o întâlnire de zile mari a Bănătenilor, ci stimularea și promovarea a tot ce poate contribui la prosperarea provinciei noastre. O colaborare intimă cu toate puterile creatoare și productive din Banat, o colaborare în lumina spiritului genuin, al vetrei părintești, fără de care totul e desrădăcinare, pierire. . .

Bănățenii cari s'au întâlnit la 26 Aprilie 1942, lăsând să ardă grijile și preocupările lor personale și familiare, merită să ne îndreptăm gând recunoscător spre ei, spre însuflețirea lor care îi onorează. Dar nu numai atât.

„Cercul Bănătenilor din București“, organ de elită și oarecum de reprezentare al nostru, este avizat la sprijinul nostru efectiv, *moral* dar mai ales material. „Dacă nu vom reuși să punem un temelie financiar solid Cercului — spunea Președintele în cuvântarea de deschidere a Adunării generale — atunci și cea mai frumoasă idee rămâne fără nici o urmăre.“

Instituțiile din Banat și toți intelectualii provinciei noastre au datoria să sprijinească fără nici o rezervă „Cercul Bănătenilor din București“, fie înscriindu-se ca membrii, fie altfel, căci e timpul suprem să avem și noi o casă aleasă în care să fim singuri stăpâni!

Peripețiile unor finanțe*).

XXV

Cu toate greutățile timpului și cu toate că în zidirea unor edificii noi se investiseră sume considerabile de bani, numerarul disponibil al eparhiei creștea din lună în lună drept rezultat al chivernisirii mulțumitoare a fondurilor și fundațiilor episcopiei.

În consecință se începură sondări în diferite părți, în scop de a se cumpăra din banii disponibili imobile producătoare de venit.

Atrăgându-se în anul 1935 Prea Sfințitului Episcop Vasile atențiunea, că în Băile-Buziaș ar fi de vânzare 2 case cu 24 camere împreună cu întreg inventarul necesar pentru închiriere și aflându-se la fața locului că aceste obiecte pot forma un bun plasament de bani, după ce s'a ascultat opinia câtorva bărbați proeminenți și după ce s'a făcut socoteala rentabilității, imobilele menționate s'au cumpărat cu prețul de 725.000 lei și aceasta cu atât mai ales, pentru că experiența câștigată din punct de vedere lucrativ cu Vila Doboșan din Băile-Herculane făcuse simpatică ideea, ca și în Băile-Buziaș să aibă eparhia camere de închiriat vizitatorilor în timpul sezonului de băi.

După transcrierea la cartea funduară și luarea în posesiune, edificiile au fost radical reparate, apoi inventarul întregit cu mobila și albiturile ce mai lipseau, încât în primăvara anului 1936 toate camerele deplin restaurate stăteau la dispoziția oaspeților cari veneau la Buziaș să-și caute de sănătate.

Și deoarece zidirea secundară din dos, fiind veche, era într'o stare de tot slabă, la scurtă vreme după cumpărare s'a elaborat un plan pentru zidirea în locul acestei dependențe a unei case moderne cu 12 camere confortabile în preț de 700.000 lei. Intrând însă după publicarea licitației o singură ofertă și aceea fără garanție suficientă, lucrarea proiectată nu s'a dat în întreprindere, rămânând executarea planului întocmit pentru altădată.

Deși edificiul din chestiune n'a ajuns să se zidească, casele existente totuși au adus în raport cu capitalul investit atâta venit curat, încât rentabilitatea lor a fost asigurată.

În continuare facem cunoscut noul fond înființat în interesul preoției din eparhie.

Adunarea eparhială din anul 1934 își ex-

primase dezideratul de a se veni în ajutoru preoției la caz de moarte.

Dreptacea pentru a pune la adăpost familiile rămase de pe urma salariaților eparhiei, cu asentimentul și concursul Consiliului eparhial, s'a creat ca și în alte episcopii, prin contribuțiuni obligatorii, un fond, numit „Fondul de ajutorare reciprocă a salariaților eparhiei ort. rom. a Caransebeșului“, din care fond să se dea ajutoare momentane familiilor acestor salariați decedați.

Regulamentul, votat în adunările delegaților membrilor îndreptățiți, s'a aprobat de Adunarea eparhială în anul 1935.

În baza acestui regulament membri ai fondului sunt și vor fi, în mod obligatoriu, toți preoții, profesorii Academiei teologice și funcționarii Consiliului eparhial în funcție acum și în viitor, precum și pensionarii din eparhie, dându-li-se posibilitate și soților preoților și preoteselor văduve să se înscrie la acest fond în anumit termen.

Cotizația obligatorie a fost de membru la început 100 lei, mai târziu s'a urcat la 150 lei de fiecare caz de moarte, iar pentru soțiile și văduvele preotese decedate s'a fixat cotizația în raport cu suma ajutorului ce-l primesc.

Starea fondului din chestiune era la sfârșitul anului prim 146.500 lei, crescând cu timpul la peste un milion.

În cadrele acestui capitol mai amintim achizițiunea imobilului, pe care e zidită biserica numită „Mănăstirea Săracă“ dela Șemlacul-mare, făcându-se astfel posibilă restaurarea acestui monument istoric și transformarea lui într'un lăcaș de reculegere sufletească.

Achizițiunea Mănăstirii s'a îndeplinit cu ajutorul donațiunei de 160.000 lei, pe care Comisia interimară a județului Timiș-Torontal, la insistența fostului prefect Dr. Dimitrie Nistor, a pus-o la dispoziție Secțiunii pentru Banat a Comisiunii Monumentelor Istorice.

În anul 1935 s'a cumpărat în nemijlocita apropiere a Mănăstirii o parcelă de pământ în mărime de 628 stp. cu 10.000 lei, făcându-se în același timp investiții de seamă în scopul restaurării și împodobirii interiorului Mănăstirii.

Transacția răscumpărării „Mănăstirii Sărace“ este a se atribui interesului deosebit ce l-au arătat câteva persoane marcante din viața noastră bisericească.

Aurel Moacă

* Vezi Nrii 10, 14, 16, 21, 24, 32, 33, 39, 45 din 1940, Nrii 1, 4, 8, 13, 16, 17, 22, 30, 44, 47 din 1941, Nri 4, 7, 10, 18 și 29 din 1942.

Sufletul, substanță spirituală.

I

Fără îndoială, munca de curând răposatului L. Șăineanu — depusă la întocmirea, revederea și îmbogățirea celor 5 ediții ale „Dicționarului Universal al Limbii Române“, tipărite sub îngrijirea lui — a fost mult îngreunată de străduința autorului de a da o cât mai exactă definiție cuvintelor Limbii. La ducerea la capăt cu bine a acestei munci migăloase, a fost ajutat, după cum însuși o mărturisește în Introducere, de diferiți autori — specializați în anumite ramuri ale științelor — citați, unii în Introducere iar alții în corpul dicționarului.

De sigur tot dela vreun astfel de specialist a împrumutat și definiția cuvântului *suflet*, pe care — având noi pururea înaintea ochilor dorința mântuirii sufletului, și de aceea preocupați fiind de tot ceace este în legătură cu sufletul — eram curioși să vedem cum îl definește Șăineanu. Pentru aceasta am căutat la acel cuvânt și am găsit următoarele:

Suflet: principiu de viață și de cugetare, substanță spirituală. . .

Am încercat să pătrundem înțelesul acestei definiții și cu cât ne cufundam mai mult în meditație, cu atât definiția aceasta ne era mai grea de înțeles, profilându-se totodată înaintea ochilor noștri și o fundamentală confuzie de noțiuni. Și iată de ce.

Atât limbile clasice vechi, cât și cele moderne, au introduse în vocabularul lor cuvintele suflet și spirit. Așa: latina, anima - spiritus; greaca, psyche - pneuma; franceza, âme - esprit; germana, Seele - Geist; engleza, soul - spirit; maghiara, lélek - szellem — și așa mai departe.

Dacă atâtea și atâtea națiuni au introdus în vocabularul limbii lor câte un cuvânt distinct, corespunzător, atât pentru suflet cât și pentru spirit, atunci de sigur că este o caracteristică a întregii omeniri cuvântătoare distingerea ce este făcută între aceste două cuvinte. Pentru a evidenția această distincție, să ne gândim la felul cum sunt întrebuințate aceste cuvinte în vorbirea curentă.

Despre *suflet*, în general, vorbim ca despre ceva invizibil, nepipăibil, fără care nu se poate concepe existența vieții. Sufletul (anima) este animatorul și mișcătorul tuturor vietăților; sufletul este scânteia dumnezeiască prin care a înviat trupul omului plămădit din țărână (Fac. II, 7); sufletul este suflarea de viață care agită și ține în viață animalele pământului (Fac. I, 30); tot la suflet ne referim când despre un om bun

zicem că are un suflet bun, iar despre un om rău afirmăm că e fără suflet. Și pentru că numai prin aceea că avem suflet viețuim, tot lui trebuie să-i fim mulțumitori pentru posibilitatea trăirii frumosului, prin sentimente și impresii sufletești, cuprins în natură și exprimat prin pictură, sculptură sau poezie.

Despre *spirit*, în general, se vorbește în două sensuri: sau că spirit este sufletul morților — de unde și-a împrumutat numele și remuneratoarea „știință“ care încearcă creierea unei legături între cei morți și cei vii, spiritismul —; sau că spirit este numită totalitatea capacității intelectual-raționale a omului. Să examinăm acest ultim sens, primul neprezentând aici interes.

Filosofi și cunoscătorii omului, din antichitate și de azi, sunt de acord în a susține, că tot ceace este muncă rațională, logică, meditativă, este o muncă spirituală. Deci spiritul este acel principiu intern prin a cărei activare ne este dată posibilitatea raționării și a efectuării muncii mintale.

Om spiritual este numit, de obicei, cel bun de gură și glumeț; ori, aproape toate glumele sunt bazate pe un joc de cuvinte, posibil printr'o deosebită facilitate de a jongla cu noțiunile.

Spiritul legii, este înțelesul respectivei legi, exprimat prin noțiunile folosite la redactarea lui — iar la cunoașterea spiritului legii se ajunge prin munca depusă cu mintea la aprofundarea ei.

Când vrem să arătăm deosebirea între un intelectual și un tăietor de lemne, mijlocul cel mai simplu este zicând că intelectualul execută o muncă spirituală, pe când tăietorul de lemne execută o muncă corporală.

După ce am clarificat, lapidar, înțelesul cuvintelor suflet și spirit; după ce am văzut că conținutul acestor două cuvinte este precis și distinct unul de celalalt, atributele lor neîntâlnindu-se decât în calitățile comune: imaterialitatea și nepipăibilitatea; să ne reîntoarcem la Șăineanu.

Cum am amintit, Șăineanu definește sufletul ca: principiu de viață, ceace este un adevăr care corespunde cu cele arătate de noi mai sus; dar, când mai departe, sufletul este definit și ca principiu de cugetare și ca substanță spirituală, nu prea mai înțelegem. Căci cum poate sufletul cugeta, adică pune în activitate un atribut al spiritului, când sufletul este „principiu de viață“ și al trăirii — lucruri esențiale deosebite de spirit. Sau, poate vroia Șăineanu să spuie că sufletul este substanță spirituală în sensul că e imaterial? Dar atunci era mai pe înțeles să o fi spus așa, și nu să amestece afe-

rele a două noțiuni bine deosebite una de cealaltă.

Deci, iată confuzia și greutatea înțelegerii definiției șăinene a noțiunii sufletului, confuzie care ne-a și determinat să scriem cele prezente.

L. D.

C. Daicoviciu: Bănatul și Iazygii.

D-l prof. univ. C. Daicoviciu, publică un extras din „Apulum”, Buletinul Muzeului Regional Alba-Iulia, I, (1939—1942) în 13 pagini, aducând noi argumente privitor la soarta Bănatului în epoca romană, combătându-l pe arheologul și istoricul maghiar dela Budapesta, d. Andrei Alföldi, care a susținut în diferite lucrări, că Bănatul nu făcea parte din împărăția romană ci era, încă din sec. I după Hristos, o țară stăpânită de ramura iazygă a Sarmatilor, iar în sec. II—III, un teritoriu „extra provinciam”, controlat doar, de Romani, la fel cu ținutul Munteniei.

D-l prof. C. Daicoviciu arată, că ramura iazygă a Sarmatilor se desface de grosul Sarmatilor din Nordul Mării Negre, în prima jumătate a sec. I d. H. și se stabilește în pusta ungară, având ca vecini pe Germani și Quazi. Cei mai mulți învățați susțin, că ei ar fi sosit în câmpia ungară pe la Nordul Daciei, trecând Carpații, ceea ce d. Alföldi contestă (p. 5). El susține că Iazygii au fost aduși de conducătorii imperiului roman, dar d. Daicoviciu spune: Iazygii prădează Pannonia romană. Datele arheologice și numismatice vin în ajutorul confirmării tezei privitor la așezarea Iazygilor pe la Nordul Daciei și peste Carpați. Harta răspândirii obiectelor de caracter sarmato-iazgyic, Nord și Nord-Estul teritorului câmpiei ungurești, măregelele de calcedon de formă butoi, socotite ca tipic iazyge.

Imitațiile de dinari imperiali ale Sarmatilor încep în Sudul Rusiei, tipul acesta de monedă națională adus în prima jumătate a sec. I d. H. și între Dunăre și Tisa, acelaș tip se găsește și în Galiția, ceea ce dovedește legăturile Iazygilor cu frații lor rămași în pusta ungară (p. 6).

D-l Alföldi, crede că Bănatul ar fi fost stăpânit de Iazygi și Romanii l-au cucerit dela aceștia. Iazygii, afirmă d. C. Daicoviciu, au putut penetra în mică măsură în timpul slăbirii Dacilor, căci Bănatul până la Tisa a făcut parte din Imperiul roman. Localitățile din Banat, 6 la număr, cu măregele de calcedon,

nu sunt suficiente pentru a demonstra existența Iazygilor în Bănat (p. 8).

În secolul III și IV Iazygii vin în Bănat, când soarta se înrăutățește (ibid, p. 8).

D-l C. Daicoviciu opune hărții răspândite de obiecte iazyge, harta răspândirii documentelor scrise romane, pe acest teritoriu (harta lui Milleker) (p. 9).

C. Patsch, eruditul istoric al Sud-Estului european, în lucrarea sa *Banater Sarmaten*, demonstrează cu argumente istorice, arheologice, economice, că întreg Banatul a fost roman, făcea parte din Imperiul roman, constituind o *unitate strategică*, apărată admirabil de cele două râuri — Mureșul și Tisa — împotriva barbariei dela Nord și Vest și economică în același timp (p. 9).

Punctele întărite de-a-lungul Mureșului, în porțiunea bănățeană sunt: Bulci, Aradul-Nou, Cenadul-german, având ca stațiune finală localitatea *Seghedin (Partiscum)*, unde se găsesc un castellum întărit cu o stațiune de vamă.

Și în jumătatea de Vest a Bănatului au fost așezări mai mari romane, ne-o ilustrează două localități, Denta și Foeni, unde pe lângă ruine romane, s'au găsit și inscripții pe piatră și cărămizi. Patsch susține că la Denta trebuie localizată însăși colonia Malva, capitala Daciei Malvensis (p. 11).

Ceva mai spre Sud, la Vârșeț, se afla un centru întărit al Bănatului de Vest, în care-și avea garnizoana permanentă Cohors II Hisp. scutata Cyrenaica, iar mai târziu ala I Tungrorum Frontoniana. La Sud-Vest de Vârșeț, la Păuliș s'au descoperit, de asemenea, urme romane.

Inscripțiile și așezările romane sunt reduse ca număr, fapt espicabil spune d. C. Daicoviciu, din cauza naturii mlăștinoase a unei părți din teritoriul Bănatului, apoi lipsa materialului pietros. Teritoriul Bănatului de apus n'a fost niciodată despărțit printr'un *limēs* de apărare. Banatul de Vest, prin urmare, a aparținut totdeauna Imperiului roman, făcând parte din teritoriul Daciei.

D-l prof. univ. C. Daicoviciu aduce astfel o serie de argumente pe cari le-au sesizat și învățații germani, combătând susținerile d-lui Alföldi, privitor la unitatea provinciei Banat, care a aparținut în întregime Imperiului roman. Studiul D-Sale e o contribuție frumoasă la cunoașterea istoriei vechi a Banatului. La sfârșitul studiului găsim și un rezumat în limba germană (pp. 14—16).

Prof. C. Rudneanu

Raportul general

al Societății femeilor ortodoxe din Caransebeș pe anul 1941.

Publicăm, mai jos, cu oarecare întârziere ce e drept, fragmente din raportul unei modeste dar harnice societăți, a femeilor ortodoxe din Caransebeș.

Societatea e condusă de vrednica doamnă, învățătoare pensionară Elena Biju. Sprijinită și încurajată de Biserică, prin munca și prestația morală a președintei, societatea are toate posibilitățile și asigurările de fericită prosperare.

Societatea a luat ființă pe urma străduințelor fericitului Episcop Dr. Iosif Badescu și a altor bărbați, cari între timp s'au și bucurat de sporul recoltat de societate în largul ogor social.

Următoarele puncte din raport sunt demne de atenție:

1. Concursul larg acordat în legătură cu predicile și conferințele religioase din Duminecile marilor posturi, al Crăciunului și al Paștilor, la care au predicat preoții, așa că aceste servicii au avut menirea să contribuie la întărirea credinței celei adevărate nu numai între membrii societății ci și între credincioșii noștri din oraș.

Ca urmare a acestei hotărâri, comitetul societății noastre se află în plăcuta situație să prezinte onoratei Adunări generale tabloul conferințelor ținute în Postul Paștilor din anul 1941.

Seria conferințelor a fost deschisă prin păr. adm. prot. Isaia Suru la Dumineca lăsatului de brânză, predicând despre „Necesitatea postului și adevărul înțeles al postului“.

În Dumineca I din Post, preotul Iova Firca despre „Pregătirea pentru sfânta Taină a spovedaniei și a împărtășirii“.

În Dumineca II, preotul Traian Dobromirescu despre „Anul nou“.

În Dumineca III, preotul Petru Toma despre „Sfânta Cruce“.

În Dumineca IV, păr. profesor Dr. Zeno Muntean despre „Postul și rugăciunea“.

În Dumineca V, păr. prot. Gheorghe Vior despre „Păcatele sociale“.

În Vinerea Patimilor P. O. D. Protopop Romul G. Ancușa a încheiat seria conferințelor prin frumoasa conferință despre „Drumul Crucii și efectele mântuitoare ale jertfei“.

În Postul Crăciunului din anul 1941 seria conferințelor a fost deschisă prin părintele Traian Dobromirescu, predicând despre „Milostenie“.

În Dumineca II, păr. profesor Dr. Zeno Muntean despre „Educația tineretului“.

În Dumineca III, părintele Iova Firca despre „Desăvârșirea morală“.

În Dumineca IV, părintele Traian Dobromirescu despre „Sfântul Nicolae“.

În Dumineca V, părintele Iova Firca despre „Faptele bune“.

În Dumineca VI, părintele Isaia Suru despre „Sfânta Împărtășenie“.

Din tabloul expus, se vede măsura în care s'a reușit să se înfățișeze credincioșilor adevărul înțeles al credinței noastre creștine ortodoxe; iar domnilor conferențieri, pentru prețioasa lor contribuție li se aduc cele mai cordiale mulțumiri.

2. Mormântul Domnului. Păstrăm cu venerație sfintele amintiri din Săptămâna Patimilor. Vinerea Patimilor, zisă și Vinerea Mare, ziua morții Mântuitorului, zi care ne amintește vremile sfinte ale plămuitii creștinătății, vecinicul izvor de credință creștinească. Duhul vremii ce trăim reclamă necesitatea păstrării acestor frumoase tradiții, care constituiesc legea organică după care se conduce Biserica noastră ortodoxă.

Cunoscând însemnătatea acestei zile sfinte, sentimentul religios, care în unele firi este mai puternic decât toate celelalte trebuințe ale vieții, atrage sufletele credincioșilor către sfânta noastră Biserică, unde se pregătește, întru amintirea blândului Învățător, aranjarea și înfrumusețarea sfântului Său mormânt.

Sfintele slujbe la luarea de pe Cruce, la punerea în mormânt cu nenumăratele gândiri înțelepte și foloșitoare sufletului, ne mângâie în clipele supreme, văzând cum credincioșii plecându-și genunchii se roagă și sărută cu evlavie chipul acestui simbol de credință creștinească.

Înălțăm rugăciuni de mulțumită Bunului Dumnezeu, că ne ajută să ajungem să serbăm cu vrednicie în fiecare an această zi de mare însemnătate pentru Biserica noastră ortodoxă.

Iar acelora cari au contribuit cu bani și cari au depus muncă la înfrumusețarea mormântului Domnului, le aducem aici cele mai călduroase mulțumiri, înosebi onoratei Primării orașenești pentru frumoasele crengi de brad puse la îndemână și onoratei conduceri a Uzinei electrice din Caransebeș pentru binevoitorul sprijin dat prin montarea luminei electrice la mormânt.

Adevărate și convingătoare sunt cuvintele marelui pedagog Pestalozzi care zice: „Îngrijii bine, că aveți nevoie de puterea inimii omenești!“

3. Cutiile de milostenie. Magii dela Răsărit plecând să-L caute pe Pruncul Iisus, cât au trebuit ei să călătorească până ce totuși L-au aflat. Iar aflându-L, i s'au închinat și i-au adus daruri: aur, tămâie și smirnă. Și noi trebuie să-L căutăm pe Iisus. Creștinul adevărat și bun neîntrerupt îl caută pe Iisus, și unde într'alt loc L-ar afla, decât acolo unde îl trage inima să săvârșească o faptă bună. Căci zice Iisus: „orice faceți unora dintre frații mei mai mici, mie îmi faceți“. Cu alte cuvinte: orice dăruieți săracilor, mie-mi dăruieți. Și unde vedem că se adună săracii să primească milă, decât la ușile bisericilor?

Societatea noastră, din îndemn dumnezeesc, a pus la ușile sfintei biserici cutiile de milostenie. Și noi, cei ce ridicăm conștința, fie mai puțin, fie mai mult, cu lacrimi de bucurie mulțumind lui Dumnezeu, ne rugăm Lui pentru vleața și sănătatea celor ce și-au făcut milă și au dăruit pentru săracii bolnavi, bătrâni și neputincioși.

Astfel în anul expirat 1941 s'a ridicat din cutiile de milostenie dela ușile sfintei biserici suma de Lei 2065.

4. Săracii noștri. Comitetul Societății noastre preocupat și de unele îndatoriri în legătură cu asistența socială, a luat asupra-și în măsura posibilităților și ajutorarea săracilor.

Între sufletele bune ale acestui oraș, singura mângâiere, care alină în adevăr orice durere, orice neajuns, este mila, de care mulți dintre ai noștri au dat dovadă de bunătate prin contribuție.

Să nu se creadă, că a colecta pentru scopuri de

binefacere este lucru ușor. S'a făcut trista experiență că acolo unde se nădăjduiește să se capete ceva, tocmai de acolo se culege refuz.

Cerințele vremurilor ce trăim fiind din ce în ce mai grele, viața din ce în ce mai aspră, se cere să îngrijim de nevoile semenilor noștri, să le alinăm pe cât se poate suferințele lor, deci să nu pierdem nici odată din vedere cuvintele destul de serioase ale apostotolului Ioan, care zice: „Cel ce posedă averi și își vede fratele suferind fără a-l ajuta, unul ca acesta cum poate să aibe iubire de Dumnezeu?”

Creștinii buni în rugăciunea lor zic: „Doamne miluște!” Domnul miluște dacă și noi mi uim pe aproapele nostru pus la încercare și ispite de boale ori alte neajunsuri ivite în viața lor.

Deci pe sărbătorile Crăciunului s'a realizat prin colectare suma de Lei 11.770.

Se obicinuia ca ajutorul de Crăciun să consteie din alimente. Dat fiind că în împrejurările de acum se obțin alimente numai pe bază de cartelă, Comitetul Societății noastre a hotărât ca ajutoarele să se împartă în bani.

Astfel s'au împărțit bani între 53 de săraci, anume: 24 săraci au primit câte Lei 100 unul; 22 câte 200 Lei; 3 câte 300 Lei; 3 câte 400 Lei și 1 a primit 500 Lei. În total s'au împărțit 9400 Lei. Restul de Lei 2370 s'a adaus fondului milnelor, în scopul ajutorării în cazurile obveninde în cursul anului. Precum a fost cazul femeii sărace Aurelia Miculescu, căreia i s'a dat pentru înmormântarea soțului ei Petru Miculescu un ajutor de Lei 500.

5. Alte ajutoare. În luna Aprilie, On. Comitet „Darul Ostașului” adresându-se și Societății noastre în scopul contribuției la mulțumirea sufletescă a ostașilor aflați departe de căminurile și familiile lor, pe sărbătorile sfintelor Paști, cu oarecare satisfacție suntem în măsură să raportăm On. Adunări generale, că prin colectă s'a adunat suma de Lei 1050 pe care am transmis-o la destinație.

În luna Mai, refugiatului Gheorghe Virag i s'a acordat un ajutor de 200 Lei pentru a-și putea continua călătoria la Orșova.

În luna Iulie, răspunzând căldurosului apel al d-lui Mareșal Antonescu, am lansat și noi o listă de subscripție între membrii societății noastre în scopul ajutorării familiilor sărace cu copii a celor chemați la datorie pentru Țară și Neam. Cu acest prilej s'a adunat suma de Lei 2000, care sumă s'a predat On. Primăriei a orașului nostru spre distribuire.

Tot cu prilejul acesta se aduce la cunoștința On. Adunări generale, că funcționând și la noi spitalele de răniți, organizate de filiala Crucii Roșii - Caransebeș, au binevoit să contribuie cu munca lor benevolă la această operă creștinească de îngrijire a răniților, un frumos număr de doamne din orașul nostru, între cari și unele din comitetul Societății noastre căroră li se aduc calde mulțumiri din partea Societății noastre pentru însuflețirea cu care au înțeles să răspundă la apelul făcut.

6. Invitații. Societatea noastră fiind invitată, a luat parte prin delegație:

a) La ciclul de conferințe publice aranjat de asociația „Astra”, despărțământul Caransebeș.

b) La „Ziua Eroilor”, la sărbătoarea Înălțării Domnului.

c) La solemnitățile primirii Prea Sfinției Sale Episcopului Veniamin.

Astfel în aceste vremuri aspre și grele Dumnezeu Atotputernicul ne-a trimis ca mângâiere clipele acestea de bucurie și de înălțare sufletească.

7. Membrii Societății. Numărul membrilor Societății noastre înscriși până cu finea anului 1941 este de 678.

8. Morții noștri. Ne facem o pioasă datorie slăvind memoria inembrilor, cari în cursul anului esprtat au fost chemați de Dumnezeu întru cele vecinice și anume:

Membrul fondator și întemeietor al acestei Societăți Dr. Petru Barbu, membrii Gheorghe Bona, Elisaveta Moșu, Maria Novacescu, Ecaterina Șiclovan, Rusaada Viadu, Elena Andor, Maria Todorovici, Floarea Popovici.

9. Averea Societății. Bilanțul împreună cu toate conturile și bugetul urmează a fi prezentate de cassiera Societății prin raportul financiar.

Aducând acestea la cunoștința On. Adunări generale, exprimăm profunda noastră mulțumită și recunoștință tuturor bunilor membri și tuturor cari au contribuit la aceste realizări, cari realizări deși mici, în comparație însă cu puterile noastre și cu împrejurările de astăzi, le putem numi destul de satisfăcătoare. Îndeosebi ținem de plăcută și sfântă datorie ca, cu adâncă venerație să-l mulțumim Prea Sfințitului nostru Episcop Veniamin Nistor, care ca un bun părinte ocrotește Societatea noastră îndrumându-o și încurajându-o în calea ei spre progres.

Ș T I R I

Personale. Prea Sfințitul Părinte Episcop Veniamin a călătorit Luni, în 27 Iulie a. c., la București în vederea aranjării unor chestiuni și interese ale Episcopiei, iar Vineri în 31 Iulie s'a reîntors la Reședință.

Avansare binemeritată. Ca prețuire a vitejiei personale ca și a armatei de sub conducerea Dsale, d. General Cornel I. Drăgălina a fost avansat dela gradul de General de Divizie la acela de General de Corp de Armată.

Concertul Corului Armatei. Melomanii orașului Caransebeș au avut prilejul să asculte Joi seara, în 30 Iulie a. c., unul din cele mai bune coruri din Țară. Cei 60 de bel-cantiști, ofițeri și subofițeri t. r., de sub conducerea muzicală a prof. Ion Țiculescu, serg. t. r., au reușit, prin bucățile executate, să sintetizeze cântecul ieșit ca un clocot din adâncurile sufletului românesc.

Splendoarea ortodoxiei, turnată în răspunsurile liturgice, apoi doina de jale și dor, precum și coruri impresionante din opere alese — au fost obiectul aplauzelor frenetice ale publicului caransebeșan.

„Cuvântul Adevărului” este titlul revistei de zidire sufletească ce apare sub conducerea P. S. Episcop Locotenent al Cetății-Albe-Ismail Policarp Morușca.

Retragerea din circulație a unor bancnote. Banca Națională a României face cunoscut că s'a prelungit termenul de retragere din circulație a biletelor de 500 Lei, cu chipul fostului Rege Carol II, până la

15 August a. c. Deasemenea vor fi scoase din circulație, până la 30 Sept. a. c., biletele de 1000 (una mie) Lei de culoare cafenie închisă cari, privite în zare, prezintă pe cercul alb din mijloc capul fostului Rege Carol II, fără să fie tipărită pe el icoana celor două țărânci cu sapa pe umăr.

Aviz. Librăria Diecezană anunță On. oficii parohiale că peste câteva zile le va trimite tipăriturile comandate.

PARTEA OFICIALĂ

Nr. 4172 B. 1942.

NOTĂ OFICIOASĂ.

Subsecretariatul de Stat al Cultelor și Artelor, cu adresa Nr. 35.426/1942 din 14 Iulie a. c., ne transmite proclamația d-lui Mareșal Ion Antonescu, Conducătorul Statului, către agricultori, de următorul cuprins:

Agricultori,

Muncile pământului sunt bine îndrumate dela o margine la alta a neamului românesc.

S'au arat și însămânțat 11 milioane hectare în 6 săptămâni, deși primăvara a venit foarte târziu, brațele noastre tinere sunt pe câmpurile de luptă sau se instruesc în cazărmi, timpul a fost neconținut potrivit, deși inventarul nostru agricol, viu și mort, este redus și vitele au ieșit atât de slăbite din nesfârșita și aspra iarnă.

Totuși muncile s'au făcut foarte bine, ogoarele sunt bine lucrate, sămânța a fost bine dată, buruienile sunt plivite și distruse, marginile bine îngrijite.

Ca și bătălia de pe front a fiilor, fraților și soților voștri, bătălia agricolă din spatele frontului a fost câștigată.

Cinste vouă tuturor plugarilor de toate sexele și de toate vârstele.

Toți ați alergat cu însuflețire, cu patriotism, cu dragoste românească pe ogoare, răspunzând la chemarea mea, care a fost aceea a patriei.

Vă mulțumesc cu recunoștință în numele ei.

Mulțumesc în același timp tuturor organelor administrative și agricole de stat și comunale, cari m'au ajutat la pregătirea, organizarea și executarea acestei munci, care va fi întotdeauna și pentru toți dovada înțelepciunii, patriotismului și puterii de muncă a Neamului românesc dela conducătorii de sus și până la ultimul sătean.

Mulțumesc în același timp orașenilor și sătenilor fiindcă m'au ascultat să-și pună în ordine curțile lor și să cultive cu legume tot ce se putea cultiva. Rodul acestei munci va înlesni mult traiul fiecăruia și va ajuta economia comună, va ajuta sarcinile și grijile mele și va face să crească avuția națională. Este numai un început. El va trebui continuat, spre binele fiecăruia dintre voi și al nostru al tuturor.

Munca din jurul casei aduce curățenie, abundență și sănătate în casa voastră.

V'am mai spus-o și altă dată și este bine să o reamintim.

Murdăria din curte este adusă neconținut în casă.

Cu ea intră și boala și cu boala cheltuielile cu doctorii și medicamente, dar mai presus de toate, nu uitați că murdăria din curtea voastră este un pericol pentru viața copiilor voștri și prin boalele la care dă naștere, vă micșorează și puterea voastră de muncă.

Români,

Nu uitați că treaba începută și părăsită aduce mai mare pagubă.

Ascultați de sfaturile cari vi se dau prin publicații, prin radio și prin îndrumători speciali și administrativi, dela sate și orașe.

Pliviți, prășiți și îngrijiți continuu și la timp curtea, grădina, ogorul, pomii, via și vitele voastre.

Brațele voastre sunt bogăția voastră. Numai ele vă scot întotdeauna din cele mai grele nevoi.

Numai ele vă asigură bunul vostru trai.

Numai ele vă dau putința să creșteți bine copiii voștri și să vă înstăriți familia voastră.

Numai punându-le fără târguială și tânguială la muncă, le întăriți și pentru apărarea țării și pentru a le tolosi mai cu spor la munca voastră.

Pregătiți în același timp printre treburi hambarele, grajdurile și adăposturile paserilor și inventarului vostru pentru iarnă.

Femeile voastre să se îngrijească neconținut de curățenia copiilor și a caselor voastre.

Mâncarea voastră, a copiilor și a vitelor voastre să fie bine pregătită, curată, sănătoasă, regulată, bogată.

Numai cine se hrănește destul este la adăpost, de boli și este la putere de a munci.

O vită bine îngrijită, bine adăpostită, bine și la timp hrănită și adăpată, este o bogăție, muncește cât două.

Una rău îngrijită este o pagubă, mănâncă degeaba.

La fel și cu pământul. Cine îl îngrijește este răsplătit, chiar când timpul este potrivit. Cine face treabă pe jumătate, lucrează în pagubă.

Credincios cuvântului dat și deseori repetat, vreau să vă ajut.

Am hotărât să dau gratuit vite, porci și pasări de rasă acelor dintre săteni, cari își fac după modelele date de Ministerul Agriculturii grajduri și cotețe bune, cultivă pe locurile lor fânețe artificiale și se prind să le îngrijească după bunele reguli.

Am hotărât să mai dau gratuit câte un plug sătenilor mici și mijlocii proprietari de pământ, cari prin modul cum și-au ales și păstrat sămânța, cum au arat și îngrijit ogorul, vor lua la hectar tot atâta porumb și grâu ca și cel mai mare cultivator din regiune.

Români,

Fac toate acestea cu gândul și cu dorința arzătoare de a ridica vieața, sănătatea, puterea și avutul vostru și al neamului nostru, care numai astfel va fi la înălțimea chemării lui.

În noua alcătuire de mâine a popoarelor lumii, vom ocupa un loc de cinste, nu numai după mărirea jertfelor noastre pe front, ci și după puterea vredniciei noastre în interior.

ION ANTONESCU

Mareșal al României și
Conducătorul Statului

Cucernicii preoți vor citi credincioșilor această proclamație și vor explica conținutul și bunele intențiuni ale Domnului Mareșal.

Caransebeș, la 21 Iulie 1942.

Episcop:

† **VENIAMIN**

Secretar eparhial:

Pr. Petru Toma

Nr. 4289 C. 1942.

CONCURS

PENTRU PRIMIREA DE ELEVI LA ȘCOALA EPARHIALĂ DE
CÂNTĂREȚI BISERICEȘTI DIN CARANSEBEȘ.

Aducem la cunoștința tuturor absolvenților de școală primară de pe teritoriul eparhiei noastre, că aflându-ne în timpul când fiecare își croește planurile sale pentru viitor, școala cantorală primește pe toți cei cu purtare bună și cu înclinare către slujba de cântăreți bisericești.

De sine înțeles că se cere un deosebit auz muzical, dat fiind că viitorii cantori pregătesc și instruesc corurile sătești, precum și o evlavie nefățărîtă în purtarea celor chemați să conducă stranele bisericilor noastre.

În școală se primesc absolvenți a 7 și chiar 4 clase primare cari au vârsta de cel puțin 14 și cel mult 18 ani.

Cererile de primire, timbrate, se înaintează Consiliului eparhial din Caransebeș. La cereri se anexează următoarele documente:

1. Extras de botez;
2. Certificat de moralitate dela Oficiul Parohial.
3. Certificat școlar;
4. Certificat medical;
5. Extras de naștere.

Termenul pentru înaintarea cererilor este:
1 Septembrie 1942.

Se obsearvă că toți elevii cari nu au părinți în oraș sunt obligați a locui în internat.

Taxa de internat — care în caz de trebuință poate fi majorată — este de Lei 3500 lunar, la care se adaugă 6 kg. untură și 12 kg. tasole anual.

Afară de această taxă, elevii vor mai plăti o taxă de înscriere și o alta pentru uzajul mobilierului de internat, taxă care se va stabili mai târziu.

Totodată vor aduce toată rufăria de pat.

Atragem luarea aminte a Cuc. Preoți asupra datoriei pe care parohiile o au de a-și avea cantorii lor calificați și deci îi îndemnăm să facă întinsă publicitate școlii pentru a fi cercetată de cât mai mulți elevi.

Caransebeș în 24 Iulie 1942.

Episcop:

† **VENIAMIN**

Consilier referent:

Nicolae Cornean

Nr. 4385 B. 1942.

NOTĂ OFICIOASĂ.

Sâmbătă în 15 August a. c., la praznicul Adormirii Maicii Domnului, se va serba și în acest an „Ziua Marinei“.

În consecință dispunem ca în această zi în toate bisericile din eparhie să se înalțe rugăciuni către Tatăl cel Ceresc, implorându-se ajutorul cel de sus și ocrotirea marinei române de către Prea Curata Feciara Maria, iar pentru vitejii noștri eroi marinari, căzuți la datorie, se vor oficia slujbe de pomenire.

Caransebeș, la 1 August 1942.

Episcop:

† **VENIAMIN**

Secretar eparhial:

Pr. Petru Toma